

HODOWLA I SPORT

== Dwutygodnik poświęcony zagadnieniom hodowli Koni oraz sportów Konnych. ==

TREŚĆ NUMERU: Nagrody „Rzeki Wisły” i „im. gen. K. Sosnkowskiego”. — J. St. Wierzykowski. — „St Leger” w Anglii. — T. J.—Forward jako reprodaktor. — Jan Łaskiewicz. — Konkursy hipiczne w Warszawie. — T. Jaworski. Kronika.

Nagr. „Rzeki Wisły” i „im. gen. K. Sosnkowskiego”.

Pogoda dopisała rozgrywce jesiennego „Oaks'u”. Tor był suchy.

Na start gonitwy o nagr. „Rzeki Wisły” wyszło 11 źrebic, z tych sześć trzyletnich i pięć starszych. Pod wagami normalnymi sły: 3 l. Galante (ż. Pasternak), 3 l. Dziwo II (ż. Amossé); z wagą 2 kg. niżej skali: 4 l. Frasquitta II (ż. Magdałiński), 3 l. Fabiola (ż. Fomienko), 3 l. Heure Blue (ż. Kucharski); wreszcie z wagą 3 kg. niżej skali: 5 letnia Menzalaric (ż. Jagodziński), 4 l. Wichura (ż. Górecki), 4 l. Niobe (j. Jednaszewski), 4 l. Baroness (ż. Dugan), 3 l. Estramadura (ż. Sakowicz), 3 l. Battaliana (ż. Herbert).

Do doskonalego startu poprowadziły równym tempem Baroness i Battaliana; blisko trzeciąsła Frasquitta II, dalej Heure Blue, Galante. Niobe, Estramadura, Dziwo II, Fabiola i na końcu Menzalaric, z Wichurą. Tempo ostre: 12—32—38. Około stajen Niobe, mijając Galante wpada na Heure Blue, która z kolei potrąca Frasquittę. Robi się małe zamieszanie, przy barjerze otwiera się luka, z czego korzysta ż. Pasternak wydostając się w nagłym rzucie na czoło. Widząc, że najgroźniejsza konkurentka Menzalaric posuwa się polem, Galante próbuje uciekać i na prostą wychodzi o 4 dł pierwsza przed Estramadurą, Niobe. Na początku prostej do leaderki dochodzi ostrym rushem Menzalaric i po walce odpada przed pierwszą trybuną. Zastępuje ją wówczas Fabiola i obie trzyletnie źrebice zaczynają iść w zaciętej walce w batrach. Około trybuny głównej Fabiola osiąga niewielką przewagę i odnosi się wrażenie, iż ją utrzyma do końca, jednak na ostatnich metrach ż. Pasternak wydobywa resztę sił z klaczy i wyrwa przeciwnicze zwycięstwo o łeb. Trzecia o 1 dł. Menzalaric i blisko Wichura II. Czas ogólny 2 m. 28 s.

Zwycięzczyni zrobiła doskonały wyścig. Sforso-wawszy Menzalaric, wytrzymała jeszcze walkę z Fabiolą. Analizując jednak dokładnie przebieg wyścigu, mam wrażenie, że gdyby Galante nie uciekła od przejazdu, wyścig wygrałaby Menzalaric. Dużo przyczyniła się oczywiście do zwycięstwa jazda utalentowanego jeźdźcy ż. Pasternaka. Bardzo dobrze pojechał również na Fabiolę ż. Fomienko.

Dobry wyścig zrobiła prócz Galante i Fabioli jeszcze i Estramadura wychodząc na ostatni zakręt na drugim miejscu, oraz Wichura kończąc blisko za Menzalaric.

Natomiast źle przeszły: Menzalaric, która nie jest szeszoletnią Menzalaric i Dziwo II na trzecim zakręcie w batrach. Frasquitta i Niobe mają na swe usprawiedliwienie karambol.

Galante jest córką Bankar oecscse i Galadsag, a zatem jest pół-siostrą po ojcu derbiisty tegorocznego Karata. Urodziła się i stanowi własność zasłużonego hodowcy J. hr. Alvensleben-Schönborna z Ostromecka.

W nagr. „im. gen. K. Sosnkowskiego”, przeznaczoną wyłącznie dla ogierów, wyszły do startu: 6 l. Dziyrt (ż. Pasternak), 4 l. Colonel (ż. Magdałiński), 4 l. Farmazon (ż. Dugan), 4 l. Egmont (ż. Fomienko), 4 l. Vedette (j. Nowicki) i 3 l. Zulus (ż. Szyszkowski). Z trzykilogramowej ulgi wagi korzystał jeden Vedette tylko.

Poprowadził bardzo ostro Farmazon, którego próbował „dusić” Colonel; za nim sły: Egmont, Zulus, Dziyrt i Vedette. Tempo bardzo ostre: 7—30—31. Na przejeździe Colonel powoli przysuwa się do leadera, tak, że na prostą wychodzi za nim o 2 dł. Do polowy prostej doprowadził Farmazon, gdzie zawiązał z nim walkę Colonel. Trzeci o 3 dł. szedł Dziyrt, na którym ż. Pasternak wyczekiwał

jeszcze końca walki. Wreszcie na początku trybuny głównej Colonel pobił zdecydowanie przeciwnika, lecz wtedy wyszedł finishem Dziřyt i łatwo wygrał gonitwę.

Nie chcę bynajmniej umniejszać stylowego zwycięstwa Dziřyty, muszę jednak zaznaczyć, iż w pojedynkowym spotkaniu zawsze zarówno Colonel jak i Farmazon biły go na każdym dystansie.

Więcej koni w gonitwie tej „nie było“, to znaczy, iż pozostałe roli nie odegrały.

Dziřyt urodził się w stadzie i jest własnością p. K. Dzierzbickiego z Bartoszewki.

Hcp'y „Krakowski“ i „Leszna“ i nagroda „Sernicka“.

Po ciężkim torze rozegrano oba hcp'y. W pierwszym przeznaczonym dla trzylatków, przyjęło wagę dziesięć koni. Po starcie, poprowadziła Miss Mistinguett (—3 kg.) przed Ibanem (—½ kg.), Biskrą (—6½ kg.), Heure Bleue (—2 kg.), Grymasem (—3 kg.), Resonnance (—3½ kg.), Fantomasem (—5½ kg.), May Rose (—6 kg.), Mah Yongiem (—3½ kg.) i Zulusem (w. n.), który stracił na starcie. Przy stajniach Grymas minął Heure Bleue i przodująca czwórka oddaliła się o 4 dł. od reszty stawki. Na ostatnim zakręcie Iban rzucił konkurentów i wygrał łatwo gonitwę. Drugie miejsce zajęła finishem May Rose, bijąc o 1 długość Grymasa. Dość blisko czwarty, dobrze finishujący, Mah Yong.

Pomimo, iż handicap został wygrany łatwo, uznać go trzeba za dobry, gdyż wygrała waga w

polu najwyższa, przytem koń, biegający nierówno i lubiący tor ciężki.

Dobry wyścig zrobiły: Miss Mistinguett, Grymas, May Rose. Zły natomiast: Fantomas, Heure Bleue, Resonnance.

W hcp'ie „Leszna“ dla koni starszych przyjęło wagę siedem koni. Poprowadził równem tempem Wulkan (—½ kg.) przed Niobe (—4 kg.), Alembikiem (—3½ kg.), Aralem (—3 kg.), Egmontem (w. n.), Edynburgiem (—6 kg.) i Reine Seule (—5½ kg.). Przed słupem na dystansie 1,600 mtr. Aral przeszedł na drugie miejsce, lecz około stajen przepuścił Niobe i Alembika. Początek prostej: Wulkan silnie jechany, o 1 dł. Alembik. W połowie prostej Alembik doszedł nawet do siodła leadera, lecz wkrótce syn Zeyneb zdecydowanie odrzucił przeciwnika i wygrał bardzo pewnie gonitwę. W małym odstepie trzecia Niobe i tuż finishując Egmont i Reine Seule.

Zwycięzca zrobił doskonale wyścig, bijąc pewnie Alembika i dając mu przytem 6½ kg. wagi. Niezłe przeszła Niobe, źle zupełnie Edynburg.

Bardzo prosto rozegrała się nagr. „Sernicka“. Ostro poprowadził Bohun przed Bascule, Colombo i Fanfara, która w koniach zupełnie nie idzie, lub też może tor ciężki jej nie odpowiada. Porządek nie zmienił się do celownika. Bohun wygrał łatwo, o 3 dł. trzeci był Colombo.

Ładne zwycięstwo Bohuna dobrze mówi o Arrow, Faladzie i Szeryfie.

J. St. Wiczorkiewicz

„St. Leger“ w Anglii.

Klasyczna próba koni trzyletnich w Anglii, jedna z najważniejszych, St. Leger została rozegrana 12-go września. Gonitwa ta odbywa się stale w Doncaster. Wyjątek stanowiły lata wielkiej wojny, kiedy St. Leger rozgrywano w Newmarket: w 1915 roku (zwyciężył Pommern), 1916 (Hurry On), 1917 (Gay Crusader) i 1918 (Gainsborough). Dystans wyścigu wynosi jedną milę sześć furlongów i 182 yardy t. j. około 2,800 mtr. Ogólną sumę pieniężną nagrody stanowiło w tym roku 13,095 funtów szterlingów, z tego 12,495 dla pierwszego konia, 400 dla drugiego i 200 dla trzeciego.

Wielkim faworytem (7:4) był Fairway, ogier gniady lorda Derby. Następnie liczono na Cyclonic'a (100:15), Flamingo (100:15), Buland'a (7:1). Brano również pod uwagę francuskiego konia Pa-

lais Royal II (100:6), granego narówni z Gang Warily. Obliczono szanse Plantago w stosunku 10:1, Marconigrum—25:1, Luvanerana i Ladore—38:1, a reszty 66:1.

Rozpuszczono pogłoskę, że Fairway jest bardzo zdenerwowany i spocony. Okazało się to nieprawdą tembardziej, że wówczas nie było go jeszcze nietylko w paddocku, ale nawet w boksie do siodłania koni, dokąd przyszedł ostatni. W czasie defilady prezentował się doskonale i dopiero przed startem spocił się trochę na szyi. Muskularny Flamingo wyglądał „jak ogórek“. Piękne wrażenie, wprost klasyczne, robił Buland. Wyróżniał się w stawce 18-tu koni Cyclonic. Gang Warily, bardzo wytrenowany, robił wrażenie konia „w gorsecie“. Francuski Palais Royal II, brzydki koń, na którego

patrząc widzi się tylko nogi, przytem złe, był „zapięty na ostatni guzik“, jak się mówi w sportowym żargonie: napewno nie brakowało mu ani ćwierć galopu.

Próba pierwszego startu była nieudana. Kapi-tan Allison do niedawna starter i bardzo chwalony, nie puścił koni, gdyż za blisko podeszły do ta-smy. Napewno zna dobrze charakter koni i wie że koń jest stworzeniem płochliwym. Przyczyna tego leży głównie w krótkowzroczności. Koń, nie widząc dokładnie na dystans wielu rzeczy, przywykł się ploszyć i jest to już w jego charakterze. Natura, da-jąc mu nadzwyczajną pamięć, dotyk i instynkt, ule-głość i przywiązanie do kierowców, szybkość i wy-trzymałość, pozbawia go innych zalet jak daleko-wzroczności i w pewnym stopniu tak zwanego ro-zumu, czy chytrości.

Przebieg wyścigu St. Leger w Doncaster pp. Meyrick Good, Wahren Hill i kpt. Heath opi-sują w ten sposób:

Po trzech falstartach poprowadził Lodore przed Flamingo i Fairway, blisko za nimi były Bourbon, Tourist, Buland, Cyclonic... ostatnie miej-sce zajmował Marconigram przedostatnie Gang Warily, który po przejeździe 2-ch furlongów (400 me-trów) minął kilka koni. Dochodząc do tego miej-sca, gdzie tor jest pod górę, Fairway był za Lodo-re, zaś za nim Bourbon, Tourist, Gang Warily, Flamingo i Luvaneran. Pole zamykały Marconigram i Plantago. Gdy konie pokazały się znów za gór-ki Lodore ciągle prowadził mając za sobą Tourist'a i Gang Warily, a o jakie sześć długości Fairway'a który zaczął poprawiać miejsce, jak również Flamingo i Palais Royal II. Cyclonic szedł dobrze du-żym kołem. Po następnym furlongu Lodore był już wyczerpany i przez jakiś czas prowadził Palais Ro-yal II przed Cyclonic, Tourist i Fairway. Wówczas Marconigram szukając przejścia został potrącony i o mało się nie przewrócił. Następnie Cyclonic na moment wyprzedził Palais Royal II lecz zaraz żo-kiej Weston pobudził Fairway, podnosząc bat. Koń odpowiedział chętnie i minął przeciwników, wygr-ywając pewnie o 1½ dług, od Palais Royal, za któ-rym o 1 dług. był Cyclonic przed Flamingo. Czas gonitwy 3 min. 3 sek. t. j. o 12 sek. lepszy od ze-szłorocznego, klaczy ld. Astora, Book Law.

Jak widać z fotografii reszta koni dochodziła do słu-pa dobrze rozciągnięta.

Jest to czwarte zwycięstwo obecnego lorda Derby w tej gonitwie: Swynford (1910 r.), Keysoe

(1919), Tranquil (1923) i Fairway, który w tym ro-ku zarobił ogółem dla właściciela 28,067 funtów szt Lord Derby ze względu na żalobę (umarłego córka) nie był obecny na wyścigu.

St. Leger tegoroczny nie był jednym z naj-ciiekawszych jakie widziała Anglia, lecz bardzo bli-sko tego. Fairway spełnił pokładane w nim nadzie-je dzięki wielkiemu zasobowi klasy i szybkości, która dała mu możliwość wyjścia w decydującym momencie na czoło.

Stale zastanawiano się czy ten syn Phalarisa, a wnuk Polymelusa, wytrzyma dłuższy dystans nie idąc śladami Pharosa i Manny. Okazało się, że ma więcej klasy od nich: wytrzymał dystans St. Leger w dużej mierze również dzięki temu, że dosiadają-cy go ż. Weston, widząc, że wyścig jest bardzo ostry, gdyż w takim tempie przodował Lodore, po-prowadził swojego konia w ten sam sposób, jak w Eclipse St., t. j. oszczędzając go, żeby w końcu rzu-tem wyjść na czoło. Rzut ten był bardzo ostry, gdyż nie tylko odrobił 6 długości dzielących go od przednich koni, ale wygrał jeszcze dosyć pewnie, choć z podniesionym przez żokiej'a batem o 1½-ej długości.

Znaczne zaufanie okazywane francuskiemu Palais Royal II, prowadzonemu w wyścigu również bardzo dobrze przez ż. Allemand, chociaż ten nie znał wcale toru w Doncaster, było słuszne. Palais Royal II ciągle był w przednich koniach i na fi-nishu okazał więcej zdolności wyścigowych niż Flamingo i Cyclonic.

Kiedy Lodore w połowie linii prostej odpadł Cyclonic od bandy błysnął na czele stawki przed prowadzącym uprzednio Palais Royal II, lecz pró-ba ta była krótką, gdyż Fairway i ponownie Palais Royal minęli go. W tem samym miejscu Flamingo zdawał się mieć szansę, jednak ten jego wysiłek był podobny do takiegoż w Derby, gdzie nie wy-trzymał końcowej walki z Felsteadem. Utrzymują że Flamingo, który już znacznie uspokoił się po wyprawie do Francji na Grand Pr. de Paris, pomi-mo kapitalnego wyścigu w Derby, nie jest koniem zdolnym do zwycięstwa nagr. St. Leger. Ujemniej-sze jeszcze zdanie wygłaszają o małej miary Mar-conigramie. Zawiodł swoich zwolenników piękny Buland, robiąc wyścig znacznie gorszy niż należało się spodziewać.

Forward — jako reproduktor.

Ponieważ Granat zdał w „Wielkiej Nagrodzie Austrii“ 1928 r. w Wiedniu egzamin na konia rzetelnie dobrego, a Forward jest uważany u nas za lepszego od tegoż — zajmmy się tutaj rodowodem Forwarda ze stanowiska jego szans, jako reproduktora.

Linja męska. Forward jest synem „syna wiatru“ Fils du Vent'a, znakomitego flyer'a francuskiego, który na dystansie 1,000 mtr. pobił najszybszego konia Anglii, słynną klacz Americus Girl.

Jednak tenże Fils du Vent u nas zdolny był do dawania i koni dystansowych, dzięki prawdopodobnie posiadanym elementom staminy w swem pedigree.

Jest to wielki męski ród Bend O'ra, dziś znów sławny, dzięki przedewszystkiem sukcesom Phalaris'a w Anglii, przez Bona Vista — Cyllene.

Znacznie jednak gorszym przedstawicielem tej krwi jest dziadek Forwarda Flying Fox, który, choć znakomity na torze (2 D. L.) dał całą plejadę synów, którzy, będąc modnymi przed wielką wojną w Europie stanowili wszędzie najlepsze klacze, a więc: Gouvernant i (Dagor) w Austro-Węgrzech, Ajax we Francji, Adam w Ameryce, potem w Austro-Węgrzech, Jardy w Argentynie — ciągłości dziedziczenia jednak nie wykazali i dziś ród ten żywotnym jest jedynie przez syna Ajax'a Teddy we Francji, którego matka zresztą jest po doskonałym Bay Ronaldzie, więc wielkie pytanie jeszcze komu Teddy swą wielkość zawdzięcza.

Czy w naszych warunkach i przy naszym braku dobrych reproduktorów Forward *pomimo, iż pochodzi z rodu Flying Fox'a* może się odznaczyć — przyszedł nam tylko odpowiedź.

Inbreedy. Lecz mało tego, Forwarda pedigree przedstawia nader rzadki wypadek bliskiego *inbreed'u na tegoż Flying Fox'a*, który sam był produktem incestowego połączenia na Galopin'a.

Taki inbreed spotkałem dotychczas w rodowodach, o ile sobie przypominam, jeden jedyny raz, mianowicie Prix la Rochette 30,000 fr. 1,100 mtr., dla 2 letn ogierów wygrał 9 września r.b. w Chantilly kasztanowaty (nie gniady, pomimo inbreed'u na gniadego Flying Fox'al) ogier Rosolio, pani E. Blanc.

Jest on produktem córki Flying Fox'a z prawnikiem tegoż (po stronie matczynej) z dużą ponadto domieszką krwi St. Simon'a — Galopin'a.

Natomiast Forward powstał dzięki połączeniu syna Flying Fox'a z prawnuczką tegoż (po stronie

męskiej), więc zupełnie naodwrot, jak u Rosolio.

Skutek i tu i tam okazał się dobry — dla celów wyścigowych. Ale czy i dla stada będzie takim?

Inbreed na Flying Fox'a, który sam był incestem (to jeszcze nic) i którego synowie po kolei zawiedli w stadzie, gdyż siła dziedziczenia się skończyła.

Trudne to pytanie.

Gdyby to był inbreed na Galopin'a, Hampton'a, Isonomy-Sterling'a, Hermit'a — inbreed'y znane i wypróbowane wiedzielibyśmy co odpowiedzieć.

Lecz inbreed na Flying Fox'a? wyznajemy otwarcie, iż *c'est du grec pour nous!*

Ta obfitość krwi Galopin'a u Flying Fox'a, wzmocniona jest jeszcze w rodowodzie Forwarda przez Airshire'a i Chaucer'a, posiada on więc jej bardzo, a bardzo dużo.

Następnie jest inbreed na Musket'a i Hermit'a (b. dobry) u Gaff, a dalej idą powtórzenia imion Speculum (znów krew Vedette, ojca Galopin'al), Pochontas, Newminster i t. d.

Wogóle krwi Stockwell'a i Touchstone'a nie brakuje.

Hampton jest, Hermit i Bend Or są dwukrotnie, brak jedynie Isonomy'ego, dziś jednego z najgłówniejszych składników pedigree znakomitych koni.

Klacje odpowiednie dla Forwarda. Ztąd nauka: w klaczach, Forward potrzebować będzie przedewszystkiem obfitości krwi Isonomy'ego (pożądane klacze z silnym inbreed'em na Isonomy (Sterling) dalej z krwią Hermit'a oraz Hampton'a jaknajbliżej (aby były bliskie, silne powtórzenia), natomiast krwi Galopin'a może być mniej, a również w dalszych już pokoleniach. Bend O'ra może nie być wcale i winno nie być, gdyż Forward mając dwa prądy tej krwi ma jej sam zawiele.

Z ośmiu przodków Forwarda (w III pok.) wszyscy wywodzą się od Eclipse'a, natomiast krwi Herod'a i Matchem'a jest względnie mało — klacze więc z obfitością prądów miękkich, żeńskich Herod'a (Buccaneer, Thormanby (Le Sancy), Dollar) i Matchem'a (Melbourne) będą mu przed innymi odpowiadały.

Stare to, dobrze wypróbowane połączenie Eclipse (jako element męski) + Herod (el. żeński)!

Linja żeńska. Dość mierna i to aż w 9 następujących po sobie pokoleniach do ur. 1860 r. klaczy Stella po West Australian, a właściwie jej babki

Ellerdale (1844), protoplastki znanych: The Ill, Used, Zützen, Rochampton, Poulet i Bocage. Oznaczona linia żeńska Nr 18.

Parantela. Tak więc w rodzie żeńskim znakomitej paranteli doszukiwać się nie będziemy. Faktem jest, iż jakiś Brag współ z jakimś Mons Meg—oboje nadzwyczaj niskiego pochodzenia dali życie niejkiej Blow i ta dopiero z Trentonem spłodziła Fisher Girl, która już dostała za partnera samego Chaucer'a

Pomyślcie tylko czytelnicy—samego Chaucer'a! Tegoż syna St. Simon'a i Canterbury Pilgrim (matki Swynford'a), który w roku 1927 stał na czele listy ojców klaczy—matek w Anglii.

Tę córkę głośnego Chaucer'a Clovelly, odchowano z Javelinem, który wielkością torową i w starcie nigdy nie był, natomiast posiadał znakomitego na torze ojca—Spearmint'a, zwycięzcę Derby (ang.) i Grand Prix.

Krew tegoż w stadzie zabłysła dopiero w roku bieżącym po raz drugi przez Spion Kop'a (D.) który dał zwycięzcę Derby Felstead'a—czy na długo, powątpiewać wolno.

Bardzo wysoką koncentrację krwi biegnącej (tego mu odmówić nie można) reprezentuje natomiast Fils, będący synem Derbisty i Oaksistki, w stadzie też chlubnie zapisanej.

A dalej Orme-Ormonde, Galopin, Ayrshire-Hampton, no i Camballo—wszystko przesławne na turfie imiona.

Żaś w IV zaledwie pokoleniu—trzy konie, które uchodziły za fenomeny, za konie stulecia: Ormonde, australijski Carbine i St. Simon.

Chciałbym, aby Forward w stadzie był podobnym choć troszkę, lecz do trzeciego z nich!

Wogóle pedigree różnorodne, ein buntes Pedigree, jak mówią Niemcy i dość oryginalne: inbreed na Flying Fox'a, Spearmint, dużo australijskiej krwi... ale im bliżej, tem lepiej. A kto nie lubi Flying Fox'a (jak ja) — temu powinna przyswiecać gwiazda Chaucer'a, tej okraszy w córach każdego pedigree, wreszcie Orme'a, Ayrshire'a, po tak modnym dzisiaj Hamptonie...

Elementy flyer i stayer. Że Forward posiada speed (i jaki!), że jego ojciec był flyerem (i jakim!) o tem wiemy dobrze. Rozrzuczone zaś obficie po całym rodowodzie imiona Galopin'a, Hamptona wreszcie, a bliżej Flying Fox i Spearmint gwarantują nam zasoby staminy niebylejakiej. Pod tym więc względem wszystko przedstawia się jaknajlepiej, gdyż i krew dającego speed Bend Or'a, tego, przecudnego kasztana o rzadkiej harmonii i szla-

chetności kształtów płynie w naszym rodowodzie dwukrotnie.

W końcu tego artykułu umieszczamy rodowód ciemno-gniadego Forwarda z podaniem bliższych inbreed'ów oraz maści przodków, na który prosimy obecnie zwrócić uwagę, gdyż przechodzimy teraz do nad wyraz ciekawej i można powiedzieć, prawie nietkniętej dotychczas dziedziny dziedziczenia maści u koni (p. artykuły R. Bunsowa (o mendelizmie i maściach) przed i po wojnie w Niemczech w Sport Welcie i Rundschau).

Dziedziczenie maści. Choć według nowoczesnych badań maść, jako jedna z cech dziedzicznych niezależnie od innych cech, z którymi zatem nie stoi w żadnym związku—jednak nad wyraz ciekawym jest to śledzenie dziedziczenia się jej, jako jednej z najbardziej widocznych cech, co daje nam wskazówki co do ogólnych zasad dziedziczenia się i innych cech.

W tym celu zbadamy działalność stadną ojca Forwarda Fils du Vent'a za czasookres 1914–1924 włącznie (Polaka Księga Stadna, tom II, str. 244). Aczkolwiek pożądane tu są badania za dłuższe czasookresy, jednak, niestety, brak czasu nie pozwolił nam na razie badań tych pogłębić.

Założenie nasze jest następujące: ponieważ Fils du Vent dawał potomstwo zarówno gniade, jak i kasztanowate, zatem według teorii Mendla jest on osobnikiem „nie czysto gniadym” (unrein braun). Maść gniada zaś, u koni, jak wiadomo, jest cechą dominującą (D), kasztanowata—ustępującą, recesywną (R).

Według tejże więc teorii Mendla Fils du Vent łączony z klaczami kasztanowatymi maści winien dać:

50% gniadych,
50% kasztanów.

Za wyżej przytoczony czasookres Fils dał przychowek z kasztanowatymi klaczami w 26 wypadkach, z czego uległo się:

zrebiat gn. i c.-gn. 14
„ kasztan. 12

Powinno być zaś tu i tam po 13 zrebیات, czyli o jednego kasztana więcej, jednego gniadego mniej.

Niech czytelnika jednak nie peszy tak drobna omyłka: czasookres jest zbyt mały, a i błędy w Stud Book'u są rzeczą bardzo częstą.

W rzeczywistości ze zdumieniem odkrywamy w danym wypadku, jak znakomicie wywody teoretyczne, zdawałoby się abstrakcyjne — życie potwierdza.

Zwróćmy się teraz do klaczy gniadych (i karych).

Dziela się one również na „nieczysto“ i „czysto gniade“, które mogą dać tylko gniade źrebięta (nawet łączone z kasztanami) i te musimy odrzucić. Segregacja jest trudna, gdyż klacz musi dać sporo przychówku (i z kasztanami również łączona), aby z pewnością powiedzieć, iż jest ona „czysto-gniada“.

Wyliminowaliśmy jednak takich wypadków 18 (w tem 3 klacze z dwukrotnym przychowkiem.

Zatem ogólna ilość gniadych klaczy,

z którymi Fils dał przychówek 42

w tem klaczy „czysto gniadych“ 18

a więc Fils z kl. „nieczysto gniadymi“

dał przychówek w wypadkach 24

Z tego uległo się źrebiąt:

gniadych 17

kasztanów 7

według teorii Mandla zaś powinno być:

pierwszych (D) 75% czyli 18

drugich (R) 25% czyli 6

więc znów znakomite potwierdzenie przez fakty zdawałoby się abstrakcyjnej teorii, wysnutej jednak z tychże faktów przez Mendla i ujętej w matematyczne reguły.

Tak więc widzimy, iż Fils przekazywał maści zarówno gniada, jak i kasztanowata. Pierwsza t.j. gniada i c-gniada mogła pochodzić od rodów Galopin i Speculum-Vedette, Hampton'a, Bay Middleton'a, Macaroni, Touchstone'a... kasztanowata zaś w pierwszym rzędzie od Bend Or'a—Stockwell'a, Thormanby'ego.

To samo i u Forwarda z dodaniem dwukrotnem krwi kasztanowatego Hermit'a. A zresztą przewaga silna elementów gniadych i ciemno gniadych.

Tyle—należniaj Po wypróbowaniu na torze 2—3 stawek po Forwardzie życie samo da nam konkretnie już i niezawodne dane, czy dobrze przewidywaliśmy.

A również, czy będzie on czysto lub „nie czysto gniadym“.

Jan Łaszkiewicz.

Forward ur. 1922 r. w stadzie M. Sawickiego

G a f f	Fils du Vent		Flying Fox	Orme	Ormonde	Bend Or*	Speculum
	Airs and Graces	Angelica			Lily Agnes		
J a v e l l i n		Vampir	Galopin	Galopin	St. Angela	Vedette	Speculum
	Ivony		Rosebery	Flying Duches			
Clovelly	Ayrshire	Hampton	Sareasm	Lord Clifden	Lady Landgen	Speculum	
		Atalanta	Galopin	Feronia			
Clovelly	Lady Alvyne	Camballo	Cambuscan	Little Lady	V. Melbourne	Speculum	
		Florence Aislabie	Mary Aislabie*	Musket			
Clovelly	Spearmint	Carbine	The Marsey	Minting	Warble	Speculum	
		Maid of the Mint	Orme	Angelica			
Clovelly	Full Cry	Flying Fox	Vampire	Galopin	Hermit	Hermit	
		Lady Villikins*	Hagioscope*	Dinah*	Galopin		
Clovelly	Chaucer	St. Simon	St. Angela	Tristan*	Pirgrimage*	Hermit	
		Canterbury Pilgrim*	Musket	Fralety			
Clovelly	Fisher Girl	Trenton	Brdy*	Mons Meg		Hermit	
		Blow					

Kasztanowata maść oznaczona jest znakiem *, pozostałe są maści gniadej.

Konkursy hippiczne w Warszawie.

Sezon międzynarodowych konkursów hippicznych, zapoczątkowanych w roku zeszłym z wielkim nakładem pracy i umiejętności, w tym roku trwał od połowy do końca września. Urządzało go Towarzystwo Międzynarodowych i Krajowych Zawodów Konnych na swoim torze w Łazienkach. Odbywały się również konkursy krajowe.

Zjazd jeźdźców zagranicznych był duży, tembardziej jeździ brać pod uwagę, że warszawskie międzynarodowe konkursy egzystują dopiero drugi rok i odbyły się z powodu Olimpiady w terminie mniej odpowiednim, a nie w czasie wiosny lub lata. W grupach przyjezdnych oficerów widzieliśmy takie znakomitości światowej sławy, jak kpt. Lequio, kpt. Formigli, ppłk. Forquet (wszyscy trzej włosi), por. P. Clave (francuz) i zwycięzca tegorocznej pierwszej nagrody na Olimpiadzie rtm. Ventura (czechosłowak). Z zagranicznych oficerów uczestniczyło w konkursach 4-ch włoskich, tyłuż francuskich, sześciu czechosłowackich, dwóch węgierskich i dwóch fińskich.

Z powodu niedyspozycji swoich koni nie przyjechał belg, rtm. de Brabondaire, przez co nie ujrzeliśmy wielkiego skoczka walecha Acrobat, należącego do tej kategorii koni jakimi były Trebeco, Sbruffo, Novello, As de Pique, Picador, Fantin i Moise...

Na maszcie, gdzie wywieszano chorągiew tej narodowości, której przedstawiciel zrobił najlepszy parcours, najczęściej i prawie zawsze widać było chorągiew polską lub włoską. Najwięcej w tem zasługi było kpt. Bettoni (Włochy) i rtm. Antoniewicz (Polska).

Najbardziej zaszczytną nagrodę „Puchar Narodów” zdobył zespół polskich jeźdźców z „Grupy Przygotowania Sportu Konnego”: rtm. Antoniewicz (koń Banzaj), por. Rojewicz (koń Black Boy), por. Gzowski (koń Mylord) i por. Zgorzelski (klacz Ładna).

Drugą była grupa oficerów francuskich, trzecią czechosłowackich, czwartą włoskich. Tym ostatnim nie powiedło się, chociaż wszystkich trzeba zaliczyć do doskonałych i bardzo rutynowanych jeźdźców, wyróżniających się w próbach skoków. Jazda ich, na której naszą wzorowano, podobna jest do polskiej, chociaż się trochę różni.

Włosi przystali bardzo silny zespół, gdyż z ich najlepszych jeźdźców brakowało tylko takiego asa jak mjr. Cafaratti (stały konkurent kpt. Lequio) i lepszego z braci Caciandra.

Z francuskich oficerów najbardziej zbliżoną do tych systemów prowadzenia koni na przeszkody metodę pokazał por. Clave, jeździec pierwszej klasy.

Czechosłowacy starali się jaknajwięcej skorzystać ze spostrzeżeń robionych ze sposobów jazdy polskiego i włoskiego.

Finlandczycy stawiają pierwsze kroki na międzynarodowej arenie tego rodzaju sportu.

Węgrom pomimo dobrego materiału końskiego nie pomaga rodzaj jazdy, uznany w wojsku austriackim, bo jeździec i koń powinni w ruchach stanowić harmonijną całość; zrobili jednak od roku zeszłego znaczne postępy.

J. E. Regent Państwa Węgierskiego gen. Horty przysłał piękny puchar, jako nagrodę dla najlepszego jeźdźcy polskiego.

Jeźdźcy krajowi potwierdzili wysoką o nich opinię nie tylko u nas. Szczególniej w walkach zespołowych są trudni do pobicia, co pokazali już niejednokrotnie na arenach międzynarodowych i co świadczy chlubnie o poziomie jeździectwa polskiego.

Wogóle mowa jest o jeźdźcach pierwszej i średniej klasy, gdyż najniższa znacznie się od nich różni. Tej kategorii jeźdźcy i na słabych koniach nie powinni przyjeżdżać na sezon wielkich konkursów. Nadmierna ilość uczestników strasznie przedłuża konkursy, które muszą wobec tego trwać od rana do wieczora, co może znudzić widzów oczekujących skoków rzeczywiście pięknych.

Towarzystwu, urządzającemu konkursy hipiczne w Warszawie nadzwyczaj trudno jest wyjść z tej sytuacji, bo jakżeż zabronić komuś udziału? Między początkującymi mogą być przecież nowi championi. Same zapisujące się do konkursów słabe gily powinny zrozumieć, że w tak silnej konkurencji ich skoki w porównaniu z nadzwyczajnymi budzą rodzaj politowania, a prztem czyż dla ucha, szczególnie winowajcy, przyjemne są sygnały oznajmujące przerwanie dalszych prób niefortunnych skoków?

Możeby można znaleźć sposób, którym byłoby rozgraniczenie międzynarodowych i krajowych konkursów według sezonów, lecz wówczas trzeba by do krajowych konkursów nie dopuszczać jeźdźców i koni mogących odgrywać rolę na terenie międzynarodowym, żeby nie było widocznych, znacznych różnic.

Jężdżiło dużo pań. Był konkurs z przeznaczoną nagrodą wyłącznie dla osób cywilnych, dający im możliwość pozbycia się niewyttrzymałej (rzecz zrozumiała ze względów technicznych) konkurencji z wojskowymi.

Panie popisujące się dobrze, jak na amazonki, jeździły słabiej niż na innych konkursach. Z koni ich wyróżnił się Prosiak pod panną Z. Chodkiewiczówną, który to miano dostał zupełnie niezasłużenie i starał się wszystkimi siłami pokazać, że jest bardzo uczciwym stworzeniem skaczącym, według żargonu sportowego, jak zegarek.

Nasuwały się pewne refleksje. Czy amazonki są przeważnie ładnie ubrane? Nie chcąc wywoływać burzy tutaj, wspomnę że od paru lat w Anglii zaczęła się gwałtowna walka o strój damski do konnej jazdy podobny do męskiego (i dała już rezultaty.) Nie ze względu, żeby odbierać paniom prawo noszenia go, lecz „breeches'y” muszą być

zrobione u bardzo dobrego krawcy specjalisty, buty foremne i nakrycie głowy troszkę ładniejsze. Panowie jeźdźcy cywili powinni też na to zwrócić baczniejszą uwagę. Jeden ubiór był nie odpowiedni: strój głowy, kołnierz, rodzaj materiału. Wyliczam to dlatego, żeby nikt mnie nie posądził o przyczepkę do wypływających ubiorów, gdyż jak mówią: stary pan — stary frak, młody albo nowy pan — nowy frak i choć trochę z modą i tradycją zgodny.

Zasługą wielką Tow. Międzynar. i Kraj. Zaw. Konnych jest, że odbywają się konkursy w tak wielkim zakresie, a przyjazdni goście byli wprost zdziwieni gościnnością, sprawnością funkcjonowania całego aparatu i urządzeniem stadjonu.

Publiczność... Panem et circenses!... a to jest tylko sport i nie z najtańszych.

T. Jaworski.

K r o n i k a.

Z a g r a n i c z n a.

Na licytacji w Doncaster lord Glanely nabył za 12,500 funtów szt. rocznego ogierka ze stada „Compton Stud” po Gainsborough i Tetrabaria. Razem z 26-ciu roczniakami własnego chowu zostanie on wysłany do treningu w Newmarket. Natomiast roczniaki kupione na licytacji w Deauville przez ld. Glanely mają pozostać we Francji i tam biegać w treningu F. Cartera.

Grunewald, 16 września.

Deutsches Saint Leger, 41.000 mk., 2,800 mtr.
Lupus, og. c.-gn. (Herold i Lux) p. W. Sklarek
ż. Haynes—1.

Normanne—2, Gero—3; b.m. Anton, Contessa Maddalena. Wygrane o ½ dług w 3 m. 9¹/₁₀ sek.
Tot. 14, franc. 10 i 11 za 10.

Bois de Boulogne, 16 września.

Prix Royal Oak, 398,800 frcs., 3,000 metr.
(St. Leger).

Cacao, og. gn. (Bay Cherry i Coronille) E. bar.
Rothschilda ż. C. Bonillon—1.
Pinceau—2, Ernagines—3; b.m. 6 koni. Wygr. w walce o ½ dług. w 3 min. 16¹/₂ sek.

Tot. 54, franc. 22, 6,50 i 8 za 5.

Doncaster, 11 września.

Champagne St., 2,995 fun. szt., 6 furlongów
(1,200 mtr.) dla 2 l. klaczy.

Arabella, kl. gn. (Buchan i Polly Flinders)
pułk. G. Lodera ż. Childs—1
Reedsmoath—2, The Black Abbot—3; b.m. 7 koni.

Wygrane o ½ dług w 1 m. 12¹/₂ sek. Wnuczka znakomitej Pretty Polly niosła ulgową wagę (53½ kg.) w stosunku do 2-ch następnych koni, które pobiła w zaciętej walce.

PRENUMERATA:		CENY OGŁOSZEŃ		Redakcja rękopisów nie zwraca i zastrzega sobie prawo przeróbek. Redaktor przyjmuje w redakcji codziennie od godz. 5 popołudniu do 7 wieczór.
Rocznie	24 zł.	Cała strona	120 zł.	
Półrocznie	12 zł.	½ strony	70 zł.	
Prenumeratę wnosć można do Administracji „Hodowli i Sportu”, Wiejska 13 od 5—7 wiecz.		¼ strony	40 zł.	
		1/8 strony	25 zł.	
Wydawca „Hodowla i Sport”, Sp. z og. odp.				Redaktor Jan Wiczorkiewicz

Adres Redakcji i Administracji ul. Wiejska 13 telefon 124-29.

Druk. Sukc. T. Jankowskiego. Wspólna 54.